
Poznań, dnia 04.09.2023r.

dr hab. Urszula Kluczyńska, prof. CDV

Collegium Da Vinci, Poznań

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Kacpra Madeja

**pt.: Sposoby wykorzystywania ucieleśnionego repozytorium dyspozycji i kompetencji
przez kobiety profesjonalnie uprawiające mieszane sztuki walki**

**napisanej pod kierunkiem naukowym prof. UAM dr hab. Honoraty Jakubowskiej
na Wydziale Socjologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu**

Praca doktorska mgr Kacpra Madeja poświęcona jest udziałowi kobiet w mieszanych sztukach walki kobiet. Autor skupia się na sposobach wykorzystania ucieleśnionego repozytorium dyspozycji i kompetencji. Pracę można umiejscowić na styku socjologii sportu, socjologii ciała i socjologii płci. W dysertacji wykorzystana została teoria pola Pierra Bourdieu oraz aktora pluralnego Bernarda Lahire'a. Jako cel pracy Autor wskazał „zidentyfikowanie i szczegółowe zbadanie charakterystycznych sposobów wykorzystywania ucieleśnionego repozytorium dyspozycji i kompetencji przez kobiety profesjonalnie uprawiające mieszane sztuki walki” (s.2). W rozdziale metodologicznym (oraz w streszczeniu) zostaje on uszczegółowiony: „Celem procesu badawczego była eksploracja tego zagadnienia w czterech wymiarach: 1.analیزی pola MMA z perspektywy kontekstów (rozumianych zgodnie z teorią Bernarda Lahire'a), w jakich występują zawodniczkі, 2.wskazanie i opisanie charakterystycznych dla różnych etapów kariery sportowej

sposobów wykorzystywania ucieleśnionego repozytorium dyspozycji i kompetencji przez zawodniczki MMA, 3.wskazanie i opisanie reguł oraz norm społecznych dotyczących ciał zawodniczek, wynikających z logiki pola MMA oraz sposobów, w jakie wpływają one na praktyki i zachowania sportswomenek w ramach poszczególnych kontekstów, 4.wskazanie i opisanie wpływu różnych typów aktorów z otoczenia społecznego zawodniczek na sposoby i strategie przekształcania ich ciał” (s. 123). W ramach badań Autor zastosował analizę treści przekazów medialnych oraz zrealizował indywidualne wywiady pogłębione z polskimi zawodniczkami profesjonalnie uprawiającymi mieszane sztuki walki.

Doktorant podjął się analizy mało przebadanego obszaru badawczego, udział kobiet w mieszanych sztukach walki nie jest tematem szeroko opisanym w literaturze przedmiotu. Praca – poza realizacją postawionego celu badawczego – przybliży czytelnici(cz)kom specyfikę MMA i kwestię partycypacji kobiet. Udział kobiet w mieszanych sztukach walki jest przykładem wejścia do „męskiego bastionu”. To przekroczenie wiąże się z szeregiem konfliktów, napięć i zmagania. Obszar ciała, przekraczania jego granic, ale i jego upłciowienie wydaje się szczególnie ciekawe w kontekście pola MMA, stąd niezwykle wartościowe jest podjęcie tego tematu.

Na uwagę zasługuje nie tylko wybór tematyki, ale również warsztat badawczy Doktoranta. Praca jest przygotowana skrupulatnie, narracja jest prowadzona umiejętnie, pojęcia precyzyjnie wyjaśnione, a teorie krytycznie przeanalizowane i wykorzystane w ramach badań. Obszerny jest materiał, który został poddany analizie treści, a ilość respondentek – mimo obaw doktoranta – w moim przekonaniu jest wystarczająca.

Przedłożona dysertacja składa się z ośmiu rozdziałów, wstępu, zakończenia, bibliografii, spisu tabel i diagramów oraz załączników.

We wstępie Autor krótko wprowadza wątek udziału kobiet w sporcie i sposobu postrzegania oraz znaczeń tej praktyki kulturowej. Wskazując tło podkreśla znaczenie sportu dla mężczyzn i kwestii marginalizacji kobiet w tej praktyce oraz znaczenia porządku płciowego w sporcie. Następnie mgr Kacper Madej przybliży logikę i strukturę przygotowanej pracy doktorskiej. Poniżej odniosę się do poszczególnych rozdziałów.

Rozdział pierwszy zawiera charakterystykę wykorzystanej ramy teoretycznej, która stanowi syntezę teorii pola Pierra Bourdieu oraz aktora pluralnego Bernarda Lahire’a. W rozdziale

pierwszym zostały opisane wspomniane teorie i w sposób krytyczny wskazano ich użyteczność w kontekście realizowanych badań. Teoria Pierre’a Bourdieu jest powszechnie stosowana w badaniach z zakresu socjologii sportu. Autor – świadomy krytyki i atutów teorii Pierre’a Bourdieu – uzasadnia konieczność połączenia jej z teorią Bernarda Lahire’a w celu wykorzystania owej syntezy w ramach realizowanych badań. W tym rozdziale Autor krytycznie przybliży teorie i skupia się na ich wzajemnych zależnościach i różnicach, a także wyjaśnia decyzje dotyczące tłumaczeń terminów. Rozdział jest przygotowany skrupulatnie i w sposób wystarczający przybliży zastosowaną w pracy ramę teoretyczną.

Warto zaznaczyć, mające miejsce w całej pracy, bardzo swobodne prowadzenie czytelniczki_ka, wyjaśnianie przez Autora kolejnych kroków, ukazywanie tła, własnych decyzji. Jest to odczuwalne po przeczytaniu pierwszego rozdziału i ma miejsce w dalszej części pracy. Jest to umiejętność, która powoduje, że czytelniczka_k nie tylko uzmysławia sobie logikę kolejnych decyzji i kroków, ale może również dostrzec dylematy, a także uzasadnienia takich, a nie innych wyborów. Tak prowadzony wywód powoduje, że na szereg pytań, które mogłabym zadać Doktorantowi, uzyskuję odpowiedzi w treści pracy. Mam świadomość, że Autor widzi „szerzej”, że przemyślał swoje decyzje i wiem dlaczego zdecydował się na dane kroki. Tak prowadzona narracja, przy jednoczesnej precyzji i umiejętnym zastosowaniu terminologii socjologicznej, stanowi atut pracy.

Rozdział drugi został poświęcony specyfice i rozwojowi mieszanych sztuk walki (MMA). Autor przybliży podstawowe pojęcia, zasady, a także opisuje udział kobiet w rozwoju mieszanych sztuk walki. Rozdział ten znajduje swoje uzasadnienie w logice pracy. Jest on dość ogólny, daje zarys i ogłęd rozwoju dyscypliny, a także miejsca kobiet w MMA, specyfiki reguł rywalizacji i terminologii stosowanej w obrębie mieszanych sztuk walki. Przybliżenie pojęć stosowanych w mieszanych sztukach walki jest w tym miejscu niezbędne dla zrozumienia przez czytelniczki_ów badanego zjawiska i płynniejszego poruszania się w jego obrębie z wykorzystaniem stosowanej powszechnie terminologii. Z kolei opisane regulacje w regulaminach federacji dały obraz zasad walki oraz zachowań niedozwolonych w mieszanych sztukach walki.

We wstępie pracy Autor deklaruje, że „w części tekstu zastosowano rodzaj niemęskoosobowy. Jest to szczególnie widoczne w trakcie przedstawienia podstawowych

terminów, zasad oraz reguł funkcjonujących w ramach dyscypliny”(s. 9). W opisie terminów i zasad dominuje w liczbie mnogiej rodzaj męskoosobowy, a w liczbie pojedynczej – często rodzaj męski (przykłady ze strony 59: zwycięzcy, samego sportowca, zawodnik, arbiter). Jest tu zatem pewna nieścisłość, która była kłopotliwa podczas czytania tekstu. Czytając pracę o kobietach w MMA otrzymuję informację o zasadach i regulaminach w rodzaju męskim. Kilukrotnie szukałam informacji, czy dotyczą one wyłącznie mężczyzn, a może a chwilę pojawiają się te, które dotyczą wyłącznie kobiet (tak też się stało, dodatkowe zasady dotyczące kobiet zostały opisane z użyciem rodzaju żeńskiego lub niemęskoosobowego w liczbie mnogiej). Wykorzystanie rodzaju męskiego jako z założenia odnoszącego się do mężczyzn i kobiet w kontekście tej pracy uważam za kłopotliwe. Autor we wstępie zaznacza, że „jest świadomy wartości stosowania języka wrażliwego na płeć (szczególnie w pracy dotyczącej funkcjonowania kobiet w sferze tradycyjnie uznawanej za męską), jednak w wybranych fragmentach nie rozdziela w tekście zawodników oraz zawodniczek” (s. 9-10). „Nie rozdzielenie” oznacza jednak w tym przypadku zastosowanie rodzaju męskiego jako domyślnego w odniesieniu zarówno do mężczyzny jak i kobiety, zawodnika i zawodniczki MMA. Zastosowanie rodzaju żeńskiego (lub niemęskoosobowego w liczbie mnogiej) miało jednak miejsce w zasadach dotyczących wyłącznie kobiet np. ochraniaczy noszonych na klatce piersiowej (s. 61) czy fryzury zawodniczek. W kontekście tematyki pracy zastosowanie rodzaju męskiego do opisu zasad walk MMA jest w mojej ocenie niezmiernie kłopotliwe, a osoba czytająca może czuć się zagubiona. Również na początku pracy, w streszczeniu, Autor wskazując cel pracy pisze: „3) identyfikacji i eksploracji zasad i norm społecznych dotyczących ciał sportowców wynikających z logiki pola MMA, oraz sposobów, w jakie wpływają one na działania zawodniczek w poszczególnych kontekstach”. Użycie słowa „sportowców” powoduje, że można różnie rozumieć cel pracy. Czy określenie „sportowców” dotyczy również kobiet uprawiających sport? Jest to kłopotliwe w odniesieniu do dalszej części zdania, gdzie mowa o „zawodniczkach”. Pierwszą część można bowiem zrozumieć jako opis zasad i norm dotyczących ciał mężczyzn uprawiających sport i odniesienia tych ”męskich” zasad i norm dotyczących ciał wobec kobiet. Być może jednak Autor odniesie się do zasad i norm dotyczących wszystkich osób uprawiających MMA, a zatem nie będzie skupiał się na różnicach między kobietami a mężczyznami, odniesie się do zasad i norm społecznych dotyczących ciał osób uprawiających MMA i tego jak te ogólne zasady, specyficzne dla mieszanych sztuk walki wpływają na działania badanych? Wyjaśnienie wątpliwości pojawia się dopiero na stronie 123,

gdzie Autor pisze: „wskazanie i opisanie reguł oraz norm społecznych dotyczących ciał zawodniczek, wynikających z logiki pola MMA oraz sposobów, w jakie wpływają one na praktyki i zachowania sportswomenek w ramach poszczególnych kontekstów”. Po przeczytaniu streszczenia, do strony 123, ciążyła mi jednak niepewność jeśli chodzi o odpowiednie zinterpretowanie opisu celu.

Trudności związane z zastosowanym rodzajem w tekście znaleźć można jednak jeszcze w innych fragmentach pracy. Doktorant pisze, między innymi: „Zawodniczki, które występowały w pierwszych polskich galach MMA posiadały już pewne doświadczenia nabyte podczas trenowania innych sportów walki. Proces kształtowania ich jako sportowców” (s.121). Pisze także: „Przedstawiony w ten sposób obraz sportswomenek charakteryzuje je jako osoby, których tożsamość niemal całkowicie określana jest przez rolę sportowca” (s. 122). Można zatem wnioskować, że Autor stosuje słowo „sportowiec” wobec kobiet i mężczyzn, ale jednocześnie używa słowo „sportswomenki”. W licznych fragmentach pracy (a dokładnie 108 razy) Autor stosuje liczbę mnogą – sportswomenek. Weryfikując użycie słowa sportswomenek i sportowców w pracy nie znalazłam klucza, mam wrażenie, że mgr Kacper Madej w sposób zamienny, może przypadkowy, stosuje te terminy. Jednak w pracy o takiej tematyce niezbędna byłaby większa refleksja i świadomość w tej kwestii, zwłaszcza, że została zadeklarowana przez Autora na stronie 9. i 10. Dlaczego, że może być tak, że czasami odniesienie do „sportowców” jest istotne, a można tej kwestii nie uchwycić podczas czytania pracy. Podaję tu szereg przykładów, gdyż był to dla mnie istotny problem podczas czytania pracy. Sporo czasu zajęło mi – ponieważ gubiłam się pod tym względem czytając pracę – czy użycie danego rodzaju jest ważne w danym zdaniu, czy jest nawet czasami kluczowe, czy nie jest istotne. Rozwiązaniem byłoby też jasne wyjaśnienie decyzji o zamiennym stosowaniu liczby mnogiej „sportowców” i „sportswomenek”.

Moim celem nie jest „czepianie się” rodzajników, ale klarowność, która w kontekście takich badań jest w moim przekonaniu istotna. Jeśli mogą pojawić się wątpliwości czy słowo „sportowcy” opisuje zarówno kobiety jak i mężczyzn, i jest istotne jak osoby czytające zrozumieją dane słowa, można napisać „sportowców i sportswomenek”, lub „osób uprawiających sport” (choć przy tak wyraźnym podziale na kobiety i mężczyzn w kontekście pracy wydaje mi się, że wystarczająca będzie pierwsza opcja). Uważam, że przed publikacją pracy należy przemyśleć i poprawić tę kwestię, tak by osoba czytająca miała jasność. Zgłębiając się w badania o kobietach

w MMA (np. w opisie zasad) wolałabym czytać o „zawodniczkach” lub „zawodnikach i zawodniczkach”. Jeśli stosowanie słów „sportowiec” i „sportsmenka” w pracy jest przemyślane, to proszę o wyjaśnienie mi tej zasady.

Rozdział trzeci ma na celu przybliżenie badań poruszających problematykę mieszanych sztuk walki. Mgr Kacper Madej w tym rozdziale odniósł się do badań dotyczących mieszanych sztuk walki w ogóle. Autor nawiązał do badań, które do opisanego MMA wykorzystują siatkę pojęciową teorii cywilizowania Norberta Eliasa, podejmuje wątek brutalizacji i przemocy, nadania mieszanym sztukom walki statusu sportowego, żądy ekscytacji. Ponadto odnosi się do badań wykorzystujących w kontekście mieszanych sztuk walki pojęcie hiperrzeczywistości Jean’a Baudillarda, badań publiczności i fanów (ale już nie fanek, nie wiadomo czy takie rozróżnienie miało miejsce w badaniach) MMA, oraz ponownie kwestię przemocy. Ostatni podrozdział, w mojej ocenie bardziej pasował by jako trzeci, gdyż jest pewnym powtórzeniem podejmowanego wątku, a można zeń uczynić jego rozwinięcie. Autor we wstępie zaznaczył, że „przywołane zostały najważniejsze dla podejmowanych w dysertacji problemów prace naukowe składające się na nadal skromną literaturę przedmiotu” (s. 8). Najnowsze badania, na które powołuje się Doktorant są sprzed pięciu lat, z 2018 roku. Czy nie było nowszych badań, które byłyby godne uwagi?

Rozdział czwarty poświęcony został przeglądowi literatury przedmiotu na temat statusu kobiet w MMA oraz w innych sportach walki. Rozdział ten jest zatem uszczegółowieniem wcześniejszego rozdziału. Mgr Kacper Madej skupił się na badaniach dotyczących kontekstu sali treningowej i inkluzji kobiet w sportach walki oraz wątków związanych z profesjonalizacją kariery sportowej. Doktorant wskazuje na oczekiwania dotyczące „dekoracyjnej” funkcji kobiet w ramach wydarzeń sportowych, jako *ring-girls*. (Na marginesie tych rozważań, które są trafnie opisane, warto zaznaczyć, że również mężczyźni biorą w udział w wydarzeniach sportowych jako *ring-boys*.) Autor opisuje również badania dotyczące kwestii medialnej prezentacji sportswomenek w mediach, de-atletyzacji, atrakcyjności, różnicy w zarobkach między kobietami i mężczyznami. Autor wskazał na różnice w realizacji kobiet i mężczyzn w karierze sportów walki.

Powyższe rozdziały są uporządkowane w sposób logiczny, ich struktura jest poprawna. Autor wprowadza i krytycznie analizuje niezbędne teorie, terminy i aspekty mieszanych sportów

walki kobiet, przytacza wybrane badania na ten temat. Zakreśla zatem w sposób wystarczający nie tylko zastosowane teorie, ale też kontekst dyscypliny.

Rozdział piąty to metodologia badań własnych. Autor wskazuje cel i problemy badawcze, przybliża zastosowane metody badawcze i dobór próby. Doktorant opisuje dylematy, problemy i decyzje, które miały miejsce podczas zbierania materiałów i realizacji badań. Wskazuje między innymi na nadreprezentację treści (w ramach analizy treści przekazów medialnych) dotyczących Joanny Jędrzejczak w przekazach medialnych publikowanych w pozasportowych sekcjach portali i argumentuje decyzję o wyłączeniu ich z korpusu materiałów. Argumentacja dotycząca decyzji badacza przekonuje mnie, niemniej widzę tu możliwość wykorzystania tych materiałów i przygotowania studium przypadku, które może być niezwykle wartościowe. Wybór serwisów informacyjnych zamiast gazet i czasopism, a także kryterium doboru źródeł na podstawie popularności jest w pełni uzasadniona. Powstałe w toku analiz trudności techniczne, zostały w moim przekonaniu dobrze rozwiązane – Autor wskazał i opisał ograniczenia. Uzasadniona jest rezygnacja z analizy wizualnej zdjęć zawodniczek.

W ramach indywidualnych wywiadów pogłębionych Mgr Kacper Madej przeprowadził badania z trzynastoma polskimi zawodniczkami profesjonalnie uprawiającymi mieszane sztuki walki. Kryteria doboru zostały wskazane, doprecyzowane zostało określenie „profesjonalnego” uprawiania MMA. Autor przybliżył różnorodność badanej grupy, dbając o zachowanie anonimowości uczestniczek badania. Doktorant wskazał na ograniczenia związane ze zbieraniem danych empirycznych i uzasadnił decyzje. Nie zgadzam się jednak z argumentem o trudności identyfikacji i potwierdzenia tożsamości badacza, wszak mógł korzystać (być może korzystał) z uczelnianego maila, który widnieje również na stronie uczelni – co daje możliwość weryfikacji tożsamości. Nie jestem przekonana do argumentacji związanej z możliwością częstszej rezygnacji z udziału sportswomenek w badaniu ze względu na ich zapośredniczoną formę. Uczestniczki badania mają możliwość wycofania się w każdej sytuacji i momencie badania. Trudno określić czy ilość rozmów *face-to-face* byłaby niższa czy wyższa od zrealizowanych w formie zapośredniczonej. Zgadzam się w pełni, że ważniejsza jest jakość pozyskanego materiału i wysycenie niż ilość uczestniczek badań.

Analiza jakościowa treści – zaprezentowana w szóstym rozdziale pracy – zgodnie z deklaracjami Autora (s. 130), pozwoliła na częściową realizację trzech celów badawczych. Opis został podzielony na: narracje wokół sportowych biografii zawodniczek; warunki konieczne do startów w mieszanych sztukach walki (media społecznościowe, zainteresowanie sponsorów, sposób budowania marki osobistej w mediach); wydarzenia i materiały związane z promocją walki (potencjalne zestawienia (rankingi), wydarzenia medialne przed walką (ceremonia ważenia, „robienie wagi”); archetypy polskich zawodniczek („groźnej dziewczynki” i „przyjaznej”); Autor zwrócił uwagę na nacisk na ukazywanie MMA jako widowiska, spektaklu, budowania kontrowersji wokół wydarzenia i zawodniczek, przy jednoczesnym umniejszaniu znaczenia poziomu sportowego; przebieg , rozstrzygnięcie i ocena pojedynku; tematy podejmowane po pojedynku (ciało uszkodzone w walce, zarobki); tematy podejmowane w dłuższych okresach przerwy między walkami. Fragment ten czyta się bardzo dobrze, jest on zobrazowaniem medialnego ukazywania wspomnianych obszarów. Autor sprawnie buduje narrację i prezentuje analizy.

Rozdział siódmy to wyniki badań prowadzonych metodą wywiadu. Autor opisał wybrane problemy wpływające na specyfikę pola MMA; wydarzenia na granicy pola MMA; aktorów oraz organizacje istotne dla funkcjonowania pola MMA (trenerów, menażera); aktorów drugoplanowych dla procesu profesjonalizacji ciała (dietetyk, trener przygotowania motorycznego, fizjoterapeuta); aktorów obrazujących wpływy z innych pól; federacje MMA, aktorów z granicy lub spoza pola MMA (bukmacherzy, autorzy artykułów, marki, sponsorzy, rodzina i przyjaciele). Skupił się również na opisie obszarów napięć konfliktów i strat.

Rozdział ósmy to charakterystyka kontekstów związanych z funkcjonowaniem zawodniczek w polu MMA na bazie materiałów pochodzących z wywiadów z zawodniczkami. Doktorant wyłonił pięć kontekstów: „(1) treningu, (2) specyficznej dla występów regulacji masy ciała, (3) wydarzeń medialnych związanych z promocją walki, (4) pojedynku (walki w trakcie wydarzenia sportowego), (5) aktywności w mediach społecznościowych” (s. 225). To w tym rozdziale uwaga została skupiona głównie na kwestii cielesności.

Autor wskazał już we wstępie logikę podziału rozdziałów prezentujących wyniki badań. W rozdziale szóstym ukazał wyniki analizy materiałów medialnych, w rozdziale siódmym

zaprezentował wyniki analizy pola MMA, pól współtworzących logikę pola MMA i kapitałów oraz pozycji umożliwiających uzyskanie wysokich statusów w polu, rozdział ósmy to analizy funkcjonowania zawodniczek w ramach wyłonionych kontekstów.

To, co było dyskomfortem w odbiorze, to powtórzenia wątków. Podczas gdy pewne powtórzenia z analizy materiałów medialnych i wywiadów można potraktować jako uzupełnienie (inne źródła), to jednak powtórzenia tematów (opisów wydarzeń, aktorów, pól) w rozdziale ósmym dotyczącym kontekstów jest dosyć kłopotliwe w odbiorze, gdyż szereg elementów zostało już wcześniej szczegółowo opisanych.

Tematem wielokrotnie powtarzonym, który wydaje się być istotny dla zawodniczek, gdyż jest miejscem napięć w ich narracjach, jest kwestia oczekiwań wobec sposobu prowadzenia mediów społecznościowych. Podkreślają one konflikt między byciem zawodniczką i oceną kompetencji, a kwestią marketingu i specyficznych oczekiwań wobec sportswomenek i sposobu prezentacji ich ciał. Ten wątek jest związany z kibicowaniem, a zatem oczekiwaniami i kompetencjami kibicek i kibiców walk MMA kobiet. Ciekawą kontynuacją badań mogłaby być perspektywa osób oglądających walki MMA, w tym osób oglądających walki MMA kobiet. Choć jest to inna perspektywa, to jednak niezwykle dosadnie sportswomenki negocjowały oczekiwania działalności w mediach społecznościowych i budowania wizerunku, który – jak wnioskuję – był daleki od ich oczekiwań, czyli wizerunku sportswomenki, uprawiającej daną dyscyplinę. Oczekiwały – w większości – widowi skupiającej się na walce, a nie na show i dramaturgii wydarzenia budowanej wokół spektaklu. Sportswomenki oczekiwały zatem kibiców i kibicek kompetentnych. Ciekawe byłoby uzupełnienie badań właśnie o tę perspektywę – osób oglądających walki MMA kobiet. (To też sposób w jaki osoby oglądające postrzegają reżimy ciała, jeśli są ich świadome, ale również kwestie cielesności.) Jest to wyjście poza postawiony cel pracy, niemniej godny uwagi dalszy obszar eksploracji tego nie w pełni przebadanego obszaru. Ciekawym przykładem są badania, wykorzystujące teorię męskości hybrydowych, koncentrujące się na oglądaniu przez mężczyzn walk MMA kobiet (Shriver, Nicholas E., "Combative Values: Hybrid Masculinities and the Gendered Consumption of Violence in Women's Mixed Martial Arts" (2018). Sociology Honors Projects. 65. https://digitalcommons.mcalester.edu/soci_honors/65). Przy czym powyższa sugestia jest wyłącznie wynikiem dostrzeżenia dalszych możliwości, ciekawych wątków, które mogą stać się pretekstem do dalszych badań.

Praca jest bardzo dobrze napisana pod względem językowym. Znalazłam nieliczne błędy. Na stronie 232 Doktorant pisze: „warto w tym miejscu należy podkreślić”, jak widać Autor nie mógł się zdecydować i nie wykasował jednej z opcji. W streszczeniu w opisie wymiarach celu Autor stosuje rodzaj męski, a dalej w metodologii badań własnych – żeński. Należy ten element zmienić w streszczeniu, gdyż rodzi niepotrzebne niejasności (pisałam o tym wcześniej). Doceniam precyzję, skupienie na celu, oszczędność słów – które można odczuć przede wszystkim dzięki zastosowaniu terminologii socjologicznej. Narracja realizowana w pracy jest jej istotnym atutem. Czuję się bezpiecznie, nie mam obaw, każdy element jest wyjaśniony, ewentualne dylematy podkreślone, logika decyzji wskazana, niezbędne odwołania mają miejsce. Może to być oczywiście kwestia gustu czytelniczki_ka jednak mi ta forma odpowiada. Jest tu jasność, ale bez trywializacji.

Reasumując, struktura pracy jest logiczna i przejrzysta. Część teoretyczna pracy została skrupulatnie przygotowana. Doktorant udowodnił znajomość teorii i koncepcji w badanym obszarze, przybliżył je i wykorzystał w umiejętny sposób. Postawiony w ramach dysertacji cel badań: „zidentyfikowanie i szczegółowe zbadanie charakterystycznych sposobów wykorzystywania ucieleśnionego repozytorium dyspozycji i kompetencji przez kobiety profesjonalnie uprawiające mieszane sztuki walki” (s.2) został zrealizowany. Metoda badawcza została trafnie dobrana. Badania umiejętnie zrealizowane. Uznaję przedstawione przez mgr Kacpra Madeja opracowanie za spełniające warunki stawiane pracom na stopień naukowy doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne i wnoszę o skierowanie Doktoranta do dalszego etapu przewodu doktorskiego.

